

30 / 11 / 2016

Dj-8 nr. 445

A V I Z

la proiectul legii privind interpretarea articolului 54 alineatul (1) și a articolului 71 alineatul (3) din Legea nr.232 din 03 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor
(nr.433 din 23.11.2016)

Direcția generală juridică a examinat în mod de urgență proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative la proiectul de lege, necesitatea elaborării proiectului de lege reiese din ambiguitățile ce pot apărea în procesul de aplicare a prevederilor art.54 alin.(1) și art.71 alin.(3) din Legea privind redresarea și rezoluția băncilor nr.232 din 03.10.2016 (Legea nr.232/2016) în raport cu art.35 și art.25 alin.(2) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21.07.1995 (Legea nr.548/1995).

Potrivit argumentelor invocate, aceste ambiguități se rezumă la lipsa unei reglementări exprese în textul art.35 al Legii nr.548/1995 privind aplicabilitatea garanțiilor stabilite de acesta asupra administratorilor temporari și asupra administratorilor speciali, inclusiv a celor desemnați de BNM din rândul membrilor Comitetului executiv al BNM a căror mandat este suspendat de drept.

3. Potrivit art.42 din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001, interpretarea actelor legislative reprezintă un sistem de operațiuni logice prin care se explică sensul exact și complet al dispozițiilor normative. Prin interpretare se oferă soluții juridice de realizare a normei de drept în sensul ei exact. Astfel, scopul interpretării constă în clarificarea normei de drept prin elucidarea conținutului exact al acesteia și constituie o premisă a aplicării corecte a normelor juridice.

Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.20 din 30.11.2006 a remarcat că legea de interpretare nu stabilește norme noi, nu modifică și nu completează legea interpretată. Interpretând un act normativ, Parlamentul, ca organ abilitat direct cu această atribuție, explică sensul dispozițiilor și noțiunilor cuprinse în actul

interpretat, lărgeste aria de aplicare a actului, aduce situația de aplicare în corespundere cu voința legislatorului.

În contextul acestor enunțuri, Curtea Constituțională a trasat următoarele criterii de examinare a constituționalității actului legislativ de interpretare, de care se va ține cont la examinarea proiectului de lege:

a) respectarea voinței (poziției) inițiale a legislatorului, adică asupra faptului a fost sau nu a fost schimbat conceptul normei interpretate;

b) denaturarea voinței inițiale a legislatorului și impactului asupra normei în întregime;

c) instituirea unei norme noi, modificarea sau anularea normei legale în vigoare.

4. Este de remarcat că, atît Legea nr.232/2016, cît și Legea nr.233 din 03.10.2016 prin care au fost modificate art.25 și art.35 din Legea nr.548/1995 au fost adoptate în temeiul prevederilor art.106¹ din Constituție, prin angajarea răspunderii Guvernului față de Parlament. Prin urmare, deși competența de interpretare a normelor acestor legi este a Parlamentului, determinarea voinței inițiale a Parlamentului este dificilă din cauza că acestea nu au fost examinate în fond. În acest sens, este necesară solicitarea opiniei Guvernului și a autorităților competente în domeniu.

Totodată, practica de examinare a proiectelor de legi de interpretare în Parlament demonstrează raționamentul de adoptare a unei legi de modificare sau de completare a normelor respective, pentru a fi excluse riscurile ce țin de interpretarea unei legi de interpretare, de examinare a constituționalității acesteia, inclusiv sub aspectul procedurii de adoptare.

Prin adoptarea unei legi de modificare și completare normelor de referință li se atribuie un conținut clar și accesibil în sensul exact al acestora și se asigură aplicarea corectă în corespundere cu voința legislatorului.

5. Cu referire la textul normelor de reglementare supuse interpretării, menționăm următoarele:

Art.54 alin.(1) și art.71 alin.(3) prevăd că *dispozițiile art.35 din Legea nr.548/1995 sînt aplicabile în mod corespunzător în ceea ce privește regimul răspunderii administratorului temporar și administratorului special pentru exercitarea atribuțiilor conferite în conformitate cu prezenta lege.*

Art.35 stabilește garanții în exercitarea atribuțiilor *membrilor organelor de conducere* ale BNM, *lichidatorului* desemnat de aceasta, *personalului* BNM privind răspunderea civilă, administrativă sau penală pentru faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege BNM, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință, a oricărui act sau fapt legat de exercitarea atribuțiilor BNM, care a cauzat prejudicii unor terți. Cheltuielile ocazionate de procedurile penale, civile, administrative inițiate împotriva persoanelor respective se suportă de BNM. Iar garanțiile menționate se aplică și după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ale acestor persoane, pentru actele sau faptele îndeplinite ori omisiunea

îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor în perioada în care au deținut statutul de *angajat, lichidator, membru al organului de conducere*.

Art.25 alin.(2) din Legea nr.548/1995 prevede că, membrii Comitetului executiv nu pot exercita alte activități remunerate, cu excepția activităților didactice și științifice sau activităților prevăzute în regulamentul de funcționare al Comitetului executiv ori desemnărilor de către BNM în temeiul Legii nr.232/2016, caz în care mandatul se suspendă de drept. Iar alin.(3) din același articol prevede că, membrii organelor de conducere, timp de un an după eliberarea lor din funcție, nu pot activa în calitate de membri ai organelor de conducere ale entităților reglementate și supravegheate de BNM, cu excepția desemnărilor de către BNM în temeiul Legii nr.232/2016.

Cu referire la *administratorul temporar*, potrivit art.46 și art.49 din Legea nr.232/2016, BNM în calitate de autoritate competentă, poate:

- **desemna** orice *administrator temporar*, proporțional circumstanțelor date, pe o perioadă ce nu depășește un an, cu posibilitatea reînnoirii, în cazuri excepționale, fie pentru a înlocui temporar organul de conducere al băncii, cu atribuirea unora sau a tuturor competențelor organelor de conducere, fie pentru a conlucra temporar cu organul de conducere al băncii;

- înlocui sau revoca orice *administrator temporar* în orice moment și din orice motiv;

- modifica în orice moment termenii mandatului conferit *administratorului temporar*.

Referitor la *administratorul special*, potrivit art.66 – art.71 din Legea nr.232/2016, BNM în calitate de autoritate de rezoluție, poate:

- **desemna** un *administrator special* ce deține calificările, cunoștințele și capacitatea necesare îndeplinirii funcțiilor sale, pe un mandat ce nu poate depăși un an, cu posibilitatea reînnoirii cu perioade de maximum un an, în cazuri excepționale, pentru a înlocui organul de conducere al băncii supuse rezoluției și pentru a exercita toate competențele adunării generale a acționarilor și ale organului de conducere al băncii sub controlul BNM;

- poate stabili restricții în ceea ce privește modul de acționare al *administratorului special*;

- poate solicita ca anumite acte ale *administratorului special* să facă obiectul aprobării sale prealabile;

- poate înlocui *administratorul special* în orice moment.

Prin urmare, constatăm că normele de trimitere stabilite la art.54 alin.(1) și art.71 alin.(3) din Legea nr.232/2016 asigură aplicarea conformă a dispozițiilor art.35 din Legea nr.548/1995 și nu necesită a fi interpretate.

6. Faptul dat nu exclude posibilitatea completării art.35 din Legea nr.548/1995 cu un alineat suplimentar care să prevadă că dispozițiile alin.(1) și alin.(2) din prezentul articol se aplică în egală măsură *administratorilor temporari* și *administratorilor speciali* desemnați conform Legii nr.232/2016. Însă, această reglementare va constitui o dublare a normelor prevăzute la art.54 alin.(1) și art.71 alin.(3) din Legea nr.232/2016, adoptarea căreia nu este binevenită întru evitarea paralelismelor în legislație, conform art.37 alin.(2) lit.b) din Legea nr.780/2001.

7. Referitor la normele de reglementare prevăzute la art.25 alin.(2) și alin.(3) din Legea nr.548/1995, care conferă membrilor organelor de conducere de a activa în calitate de membri ai organelor de conducere ale entităților reglementate și supravegheate de BNM, în temeiul Legii nr.232/2016, caz în care mandatul se suspendă de drept, prin exceptarea de la normele de interdicție, acestea necesită o examinare suplimentară.

Conținutul normelor respective nu permite înțelegerea sensului exact al acestora și a procedurii de aplicare lăsînd loc de tălmăciri diferite, inclusiv sub aspect de constituționalitate în planul stabilirii și respectării incompatibilităților și restricțiilor aplicabile persoanelor cu funcții de demnitate publică.

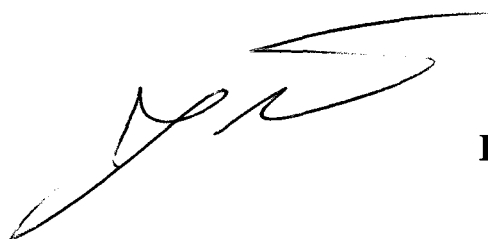
Este necesar a se concretiza: cercul de subiecți ai normelor invocate (membrii organelor de conducere sau doar membrii Comitetului executiv, inclusiv în cazul în care membrul Comitetului executiv este și membru al Consiliului de supraveghere); procedura de aplicare; efectele suspendării de drept din funcția de demnitate publică pe o perioadă de pînă la un an, cu posibilitatea reînnoirii termenului, asupra activității organului de conducere și asupra întregii activități a autorității.

Considerăm că, normele art.25 alin.(2) și alin.(3) sunt susceptibile de a constitui obiect de examinare la Curtea Constituțională în cazul aplicării acestora, inclusiv după adoptarea unei legi de interpretare, reieșind din importanța funcției de demnitate publică respective determinată de obligațiile funcționale ale titularului în sectorul financiar al economiei naționale.

În contextul dat, urmează a fi examinată posibilitatea de elaborare a unui proiect de lege de modificare a normelor menționate în scopul concretizării acestora, adoptarea proiectului de lege supus avizării fiind inoportună.

8. Cît privește respectarea normelor tehnicii legislative în proiect, menționăm necesitatea de precizare prin textul clauzei de adoptare a categoriei legii. Potrivit art.44 alin.(2) din Legea nr.780/2001, actele legislative, altele decît cele constituționale, sînt interpretate de Parlament prin acte legislative de aceeași forță sau de o forță juridică superioară. În cazul dat, textul clauzei de adoptare va prevedea adoptarea de către Parlament a unei legi organice.

Determinarea oportunității proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**